

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

Administrationsafdelingen
Internationalt Kontor

NOTAT

Dato: 11. september 2009
Journalnummer: 09/03330
Sagsbehandler: mds

Rådsmødet for retlige og indre anliggender den 21. september 2009. Supplerende samlenotat vedrørende dagsordenspunkt om visse spørgsmål vedrørende asyl i Den Europæiske Union

Nyt notat

Resumé:

På rådsmødet den 21. september 2009 forventes på tysk foranledning en generel drøftelse af anden fase af det fælles europæiske asylsystem med hovedvægten på Kommissionens kommende forslag til revision af asylproceduredirektivet og flygtningedefinitionsdirektivet. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet har ikke relevans for sagen. Regeringen er overordnet positiv over for Tysklands ønske om en generel drøftelse af linjen i de fremtidige forslag til revideret asylproceduredirektiv og flygtningedefinitionsdirektiv.

1. Baggrund

Af Haag-programmet (rammeprogrammet for politikker på området for retlige og indre anliggender for perioden 2005-2009, vedtaget af Det Europæiske Råd i november 2004) fremgår, at formålet med anden fase af det fælles europæiske asylsystem er at få indført en fælles asylprocedure og en ensartet status for personer, der bevilges asyl eller subsidær beskyttelse. Det fremgår endvidere, at anden fase skal bygge på Flygtningekonventionen og andre relevante traktater og baseres på en grundig og fuldstændig evaluering af de retsinstrumenter, der er vedtaget i første fase. Kommissionen opfordres til at afslutte evalueringen af retsinstrumenterne fra første fase i 2007 og forelægge andenfaseinstrumenterne og -foranstaltningerne for Rådet og Europa-Parlamentet til vedtagelse inden udgangen af 2010.

Med vedtagelsen af den europæiske pagt om indvandring og asyl af Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober 2008 blev deadline for gennemførelsen af anden fase af det europæiske asylsystem udskudt til senest 2012.

Gennemførelsen af anden fase af det europæiske asylsystem kræver ændringer af Dublin-forordningen, Eurodac-forordningen, modtagelsesdirektivet, flygtningedefinitionsdirektivet og asylproceduredirektivet. Herudover skal en ny forordning om oprettelse af et europæisk asylstøttekontor vedtages sammen med et tilhørende ændringsforslag til Den Europæiske Flygtningefond med henblik på finansiering af støttekontoret. Endelig har Kommissionen fremsat forslag til en fælles genbosætningsordning, som medlemsstaterne kan deltage i på frivillig basis.

Kommissionen har endnu ikke gennemført evaluering af asylproceduredirektivet (direktiv 2005/85/EF) og flygtningedefinitionsdirektivet (direktiv 2004/83/EF), men Kommissionens forslag til ændringer af disse direktiver forventes fremsat i begyndelsen af oktober 2009.

Under rådsmødet (retlige og indre anliggende) den 4.-5. juni 2009 var de fem på det tidspunkt fremsatte forslag til andenfaseinstrumenter (forslag til omarbejdning af Dublin-forordningen, Eurodac-forordningen og modtagelsesdirektivet samt forslag til oprettelse af et europæisk asylstøttekontor med tilhørende forslag til ændring af Flygtningefonden) sat på dagsordenen med henblik på formandskabets orientering om status.

Formandskabet gav en status på forhandlingerne vedrørende de fem forslag, og der var en samlet drøftelse derom.

Rådet havde herefter en generel debat om forslagene i asylpakken og udtrykte tilfredshed med de fremskridt, der allerede var gjort. Der var dog fortsat mange indvendinger fra medlemslandene – blandt andet blev det fremhævet, at det er vigtigt at undgå misbrug af asylsystemet og at undgå lempelser, der kan virke som en "pull factor".

Der var generel opbakning til forslaget om oprettelse af et europæisk asylstøttekontor. Mange lande var imod at behandle de fem forslag samlet og ønskede, at man f.eks. søger at opnå enighed om forslagene vedrørende asylstøttekontoret og Eurodac først og dernæst fortsætter med forhandlingerne om ændring af Dublin-forordningen og direktivet om modtagelsesforhold.

På rådsmødet den 21. september 2009 forventes – efter tysk ønske – en generel drøftelse af spørgsmålet om rækkevidden af anden fase af de fælles europæisk asylsystem.

2. Formål og indhold

Formandskabet har på baggrund af en anmodning fra Tyskland sat sagen på dagsordenen for rådsmødet den 21. september 2009. Der forventes en generel drøftelse af anden fase af det fælles europæiske asylsystem med hovedvægten på Kommissionens kommende forslag til ændring af asylproceduredirektivet og flygtningedefinitionsdirektivet.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Da der på rådsmødet er tale om en generel diskussion med sigte på endnu ikke af Kommissionen fremsatte forslag, er spørgsmålet om dansk ret endnu ikke relevant.

Hertil kommer, at Danmark på grund af forbeholdet på området for retlige og indre anliggender ikke deltager i det eksisterende asylproceduredirektiv (direktiv 2005/85/EF) og det eksisterende flygtningedefinitionsdirektiv (direktiv 2004/83/EF), som begge er vedtaget med hjemmel i EF-traktatens artikel 63 og dermed EF-traktatens afsnit IV. Danmark vil heller ikke blive bundet af eventuelle ændringer af disse direktiver.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er overordnet positiv over Tysklands ønske om en generel drøftelse af linjen i de fremtidige forslag til revideret asylproceduredirektiv og flygtningedefinitionsdirektiv.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der er ikke kendskab til offentlige tilkendegivelser fra de andre medlemsstater.

6. Høring

Sagen er den 14. september 2009 sendt i skriftlig høring i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS).

Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at frygten for, at EU's asylpolitik kommer til at indeholde elementer, der kan virke som pull-faktor, ikke må overskygge behovet for en asylpolitik, der er baseret på høje standarder for beskyttelse og fuld respekt for de internationale flygtninge- og menneskerettighedskonventioner.

7. Europa-Parlamentet

Da der på rådsmødet alene er tale om en generel diskussion med sigte på endnu ikke fremsatte forslag til retsakter fra Kommissionen, er spørgsmålet om Europa-Parlamentets deltagelse ikke relevant.

Eventuelle fremtidige forslag fra Kommissionen til ændring af asylproceduredirektivet og flygtningedefinitionsdirektivet forventes at skulle behandles i proceduren for fælles beslutningstagning med Europa-Parlamentet.

8. Nærhedsprincippet

Da der på rådsmødet alene er tale om en generel diskussion med sigte på endnu ikke fremsatte forslag til retsakter fra Kommissionen, er spørgsmålet om overholdelse af nærhedsprincippet ikke relevant.

En vurdering af, om nærhedsprincippet er overholdt, vil blive foretaget i forhold til eventuelle forslag til ændring af asylproceduredirektivet og flygtningedefinitionsdirektivet, hvis og når Kommissionen fremsætter sådanne forslag.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

På mødet i Folketingets Europaudvalg den 11. september 2009 modtog udvalget et kort foreløbigt notat om sagen.